

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

Prezes: 58 346-32-22, centrala: 58 301-86-45, fax: 58 346-25 -15

✉ gdansk@rio.gov.pl

WK-0804/28/K/13/²⁷²⁰³/2011/12
Urząd Gminy Czarna Dąbrówka
W P L Y N Ę Ł O
30 KWI 2012
Nr. 1688 zał.
Podpis

Gdańsk, dnia 27 kwietnia 2012r.

Pan
Jan Klasa
Wójt Gminy Czarna Dąbrówka

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), w okresie od dnia 27 września 2011r. do dnia 29 lutego 2012r. kontrolę kompleksową gminy Czarna Dąbrówka.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 29 lutego 2012r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2007 - 2010, zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z dokonanych ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. Wprowadzenie zarządzeniem Wójta Gminy nr 8/2012 z dnia 2 stycznia 2012r. procedur kontroli zarządczej, które nie zapewniały m. in. osiągnięcia następujących celów:
 - efektywności i skuteczności przepływu informacji,
 - zarządzania ryzykiem,czym naruszono art. 68 ust. 2 w zw. z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 11 protokołu kontroli.

W myśl wskazanych przepisów zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki, a celami kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem.

2. Niewystąpienie do regionalnej izby obrachunkowej o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki zaciągniętej w 2010r. w Banku Gospodarstwa Krajowego, czym naruszono art. 91 ust. 2 *ustawy o finansach publicznych* – str. 24 - 27 protokołu.

Zgodnie z art. 83 ust. 2 *ustawy z 2005r. o finansach publicznych*, w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu lub pożyczki, organ wykonawczy tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

Stosownie zaś do art. 91 ust. 2 *ustawy z 2009r. o finansach publicznych*, w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 tej ustawy, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki.

Pożyczka zaciągnięta w 2010r. w Banku Gospodarstwa Krajowego na Budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Kozy – Mikorowo – Karwno przewyższyła o 600.733 zł kwotę określoną w uchwale nr XL/243/10 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 maja 2010r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki (...) – w uchwale określono kwotę pożyczki na w/w inwestycję w wysokości 2.374.232 zł, a umowę podpisano na kwotę 2.974.965 zł – str. 26 - 27 protokołu.

3. Niezłożenie oświadczenia majątkowego na 2 miesiące przed upływem w 2010r. kadencji przez Jerzego Gralaka – byłego Wójta Gminy, czym naruszono art. 24h ust. 4 *in fine* *ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym* (tekst jedn.: Dz. U. 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) – str. 10 protokołu.

Stosownie do wskazanego przepisu radny i wójt składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez radnego i wójta co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji.

4. Nieudzielenie przez Wójta Gminy Kierownikowi Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego w Czarnej Dąbrówce pełnomocnictwa do kierowania jednostką w ramach zwykłego zarządu, czym naruszono art. 47 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* – str. 8 protokołu.

Stosownie do przywołanego przepisu, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta.

5. Zaniechanie wystawienia tytułów wykonawczych podatnikom, którym dostarczono upomnienia oraz zaniechanie w 276 przypadkach prowadzenia postępowania windykacyjnego, czym naruszono art. 7 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. z 2005r.: Dz. U. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) w zw. z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów

z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) – str. 47 - 48 protokołu.

Zgodnie z art. 3 § 1 cyt. ustawy, egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w jej art. 2 (m. in. obejmujących podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy rozdz. III Ordynacji podatkowej, a także inne należności pieniężne, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej), gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo - w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa.

W myśl przywołanych przepisów w razie uchylenia się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

6. Przekroczenie w latach: 2009 – 2010 zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych, wynikającego z granic planu finansowego odpowiednio o 7.295,49 zł i 1.352,27 zł, co naruszyło obowiązujący do dnia 31 grudnia 2009r. art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz obowiązujący od dnia 1 stycznia 2010r. art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 55 - 56 protokołu.

Oba przywołane przepisy określają, że wydatki publiczne mogą być ponoszone do wysokości ustalonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

7. Opłaceniu przez jednostkę składek:
- a) na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2008r. (składka w kwocie 77,40 zł została odprowadzona z 23-dniowym opóźnieniem),
 - b) składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń wypłaconych w marcu 2010r. (składki w łącznej w kwocie 20.859,51 zł zostały odprowadzone z 1-dniowym opóźnieniem),
 - c) składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od wynagrodzeń wypłaconych w czerwcu 2010r. (składki w łącznej w kwocie 22.803,20 zł zostały odprowadzone z 1-dniowym opóźnieniem),

z naruszeniem terminu określonego przez art. 47 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) oraz art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2008r. Dz. U. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) – str. 18 - 19 protokołu.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek działający w formie jednostki budżetowej opłaca składki na ubezpieczenia społeczne za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca. Natomiast w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowego w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

8. Udzielenie na mocy umowy z dnia 4 maja 2010r. pożyczki Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Czarnej Dąbrówce w wysokości 255.408 zł bez upoważnienia wynikającego z postanowień uchwały nr XXXV/218/09 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 29 grudnia 2009r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2010 – str. 28 protokołu.

W § 10 pkt 1 w/w uchwały Rada Gminy upoważniła Wójta jedynie do udzielania doraźnych pożyczek krótkoterminowych do kwoty 300.000 zł wykonawcom realizującym umowy, w ramach wolnych środków.

9. Nieprzeprowadzenie w latach: 2009 - 2011 inwentaryzacji środków trwałych drogą spisu ich ilości z natury, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jedn.: Dz. U. z 2009r., Nr 152, poz.1223 z późn. zm.) – str. 97 protokołu.

Zgodnie z brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt 1 *ustawy o rachunkowości*, środki trwałe należy inwentaryzować drogą spisu ich ilości z natury. Przepis art. 26 ust. 3 pkt 3 cyt. ustawy wymaga zaś, aby inwentaryzacje tego rodzaju przeprowadzać raz w ciągu 4 lat (ostatni spis z natury środków trwałych został przeprowadzony w 2005r.).

10. Dokonanie zmiany umowy nr GK 09/10 z dnia 18 lipca 2010r. zawartej z Firmą Kaszub Dariusz Kaszuba na *budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnie dostępnego dla dzieci i młodzieży* za cenę 304.995,14 zł, poprzez zawarcie w dniu 3 sierpnia 2010r. Aneksu nr 1 do w/w umowy, którym zmieniono termin zakończenia robót z dnia 31 sierpnia 2010r. na dzień 15 października 2010r., czym naruszono art. 144 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2010r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) – str. 82 - 83 protokołu.

Zgodnie z treścią art. 144 ust. 1 *Prawa zamówień publicznych* zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.

Zamawiający – przygotowując postępowanie o udzielenie przedmiotowego zamówienia – nie przewidział możliwości dokonania zmian postanowień umowy ani w ogłoszeniu o zamówieniu, ani w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Ponadto ustalono, iż w gminie niedostosowano do dnia kontroli Statutu Gminy Czarna Dąbrówka do uregulowań wprowadzonych w życie ustawą z dnia 21 listopada 2008r. *o pracownikach samorządowych* (Dz. U. Nr 223, poz.1458 z późn. zm.) – str. 6 protokołu.

W myśl art.58 wskazanej ustawy, jednostki samorządu terytorialnego w terminie 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie (tj. do dnia 30 czerwca 2009r.) winny dostosować swoje statuty oraz regulaminy do zmian z niej wynikających.

Informacja o w/w nieprawidłowości zostanie przekazana Wojewodzie Pomorskiemu.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej,
2. występowanie do tut. Izby o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczek, kredytów i emisji papierów wartościowych
3. składanie przez osoby do tego zobowiązane oświadczeń majątkowych w terminach określonych w *ustawie o samorządzie gminnym*,

4. udzielenie w ramach zwykłego zarządu osobie pełniącej funkcję Kierownika Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego w Czarnej Dąbrówce pełnomocnictwa do kierowania jednostką,
5. prowadzenie postępowań egzekucyjnych należności gminnych zgodnie z *ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* oraz rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
6. dokonywanie wydatków budżetowych w granicach kwot określonych w planie finansowym,
7. terminowe opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy,
8. udzielanie pożyczek z budżetu gminy w granicach określonych w uchwale budżetowej,
9. przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątku gminy w terminach określonych w *ustawie o rachunkowości*,
10. przestrzeganie zasady zakazującej zmian postanowień zawartych umów w stosunku do treści oferty – sformułowanej w ustawie *Prawo zamówień publicznych*.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby.

PREZES
Luiza Budner-Iwanicka

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy Czarna Dąbrówka.

